

моделирования реальных процессов. Так, наиболее фундаментальные модели движения и его устойчивости излагаются уже в курсе высшей математики. Это стало возможным за счет экономии времени на чтение базового материала по курсу. Модельные задачи из практики перестраивают учебно-познавательную деятельность студента в первую очередь для решения практических проблем, а не только ради повышения его математического интеллекта.

Литература

1. Овчинников П. П. Вища математика: Підручник. У 2 ч. Ч. 2. – К.: Техніка, 2000. – 792 с.

К.Ю. Ковальова

Бердянський державний педагогічний університет

УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ НЕМАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ

Сьогодні, враховуючи, що в сучасному світі вища освіта стає обов'язковим етапом у житті людини, що кожен повинен навчитися самостійно здобувати знання упродовж життя, значно зростає роль самостійної роботи студентів, спрямованої на засвоєння ними змісту навчання, набуття професійної компетентності.

Самостійна робота студентів є системоутворювальним фактором навчальної діяльності. Удосконалення та більш широке використання потенційних резервів самостійної роботи залишається перспективним напрямком педагогічних досліджень, оскільки відкриває нові можливості підвищення якості підготовки фахівців, сприяючи формуванню всебічно розвиненої особистості, здатної не лише застосовувати здобуті знання у професійній діяльності, але й постійно поповнювати їх.

За вимогами Болонського процесу має зрости роль самостійності студентів у навчанні, що, в свою чергу, потребує розробки і впровадження ефективних засобів управління самостійною роботою студентів з боку викладачів, зокрема при вивченні курсу вищої математики.

Тому педагогічна та методична майстерність кожного викладача повинна полягати у створенні оптимальних умов для навчання, особливо

першокурсників. Вся система навчання, зокрема завдання для самостійного опрацювання, мають бути побудовані так, щоб особистість студента актуалізувалася.

Мета викладача – давати настанову, визначати напрямки самостійної роботи та здійснювати управлінську діяльність навчально-виховним процесом із дотриманням дидактичних закономірностей навчання [1].

Значення самостійності у навчальній і професійній діяльності були та залишаються предметом дослідження протягом усієї історії розвитку освіти. Це питання привертало увагу відомих науковців А.Алексюка, П.Підкасистого, А.Петровського, В.Буряка, Л.Колгатіної та ін. На сучасному етапі у роботах Н.Бойко, Н.Кардаш, З.Кучер, В.Луценко, М.Умрик, А.Цюприка, І.Шайдур, І.Шимко та Н.Шишкіної досліджується організація самостійної роботи. М.Парфьонов розглядає керівництво самостійною роботою; Л.Журавська приділяє увагу управлінню самостійною роботою студентів.

Окремі науковці кажуть про самостійну роботу студентів (І.Бобакова, В.Буринський, Н.Ванжа тощо), інші – про самостійну діяльність (Л.Головко, О.Муковіз, Б.Сусь, І.Хрипун тощо).

Метою нашого дослідження є створення системи (моделі) управління самостійною роботою студентів нематематичних спеціальностей у процесі вивчення курсу вищої математики, що охоплює усвідомлення мети, організацію (створення оптимальних умов для навчання, особливо інформаційно-методичне забезпечення), чітке планування, безпосереднє або опосередковане керівництво з боку викладача, систематичний контроль за поетапним і кінцевим результатами, оперативну фіксацію й усвідомлення як викладачем, так і студентом оцінки результатів і внесення відповідних коректив в організацію самостійної роботи.

Підсумовуючи, відзначимо, що Болонський процес – це перехід на методи активного навчання, мета якого – якість. Саме тому процес управління самостійною роботою студентів займає чільне місце в сучасній вищій освіті й потребує уваги.

Література

1. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали) / За ред. В.Г.Кременя / авт. М.Ф.Степко, Я.Я.Боллюбаш, В.Д.Шинкарук, В.В.Груб'янюк, І.І.Бабін – Київ-Тернопіль : Вид-во ТДПУ, 2004. – 114 с.